

REW Rewitalizacja w gminie	Portal sprawozdawczy GUS www.stat.gov.pl
Dane za 2017 rok	Adresat: Urząd Statystyczny we Wrocławiu ul. Oławska 31 50-950 Wrocław
	Proszę przekazać w terminie do dnia 22 maja 2018 r.

WYTYCZNE METODOLOGICZNE

W wytycznych i formularzu ankiety wykorzystywane są następujące skróty:

- GPR – gminny program rewitalizacji uchwalony na podstawie ustawy o rewitalizacji,
- PR – program rewitalizacji uchwalony na podstawie ustawy o samorządzie gminnym,
- IDS – inny dokument strategiczny będący podstawą realizacji zadań z zakresu rewitalizacji,
- MPR – miejscowe plany rewitalizacji,
- JST – jednostki samorządu terytorialnego.

oraz akty prawa:

1. Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. 2015 poz. 1777; Dz.U. 2017 r. poz. 1023, 1529, 1566), dalej zwana ustawą o rewitalizacji,
2. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2016, poz. 446 z późn. zm.), dalej zwana ustawą o samorządzie gminnym,
3. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2016, poz. 778 z późn. zm.), zwana dalej ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
4. Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. 2016, poz. 716 z późn. zm.), zwana dalej ustawą o podatkach i opłatach lokalnych.
5. Wytyczne Ministra Rozwoju z dnia 2 sierpnia 2016 r. w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 (MR/H 2014-2020/20(2)08/2016)

Dział I. AKTYWNOŚĆ SAMORZĄDU GMINNEGO W ZAKRESIE REWITALIZACJI

Wypełniają wszystkie gminy.

W punkcie 1. odpowiedzi TAK należy udzielić tylko raz, jeżeli gmina realizowała zadania z zakresu rewitalizacji na podstawie jednego, wiodącego dokumentu (samodzielnego programu rewitalizacji GPR/PR lub – w przypadku braku samodzielnego programu rewitalizacji - innego dokumentu strategicznego (IDS), np. strategia rozwoju gminy, program rozwoju wsi).

W punkcie 2. należy zaznaczyć odpowiedź TAK, gdy obowiązujący w 2017 r. program rewitalizacji był programem nowym, przekształconym w GPR z programu rewitalizacji (np. z Lokalnego Programu Rewitalizacji) lub był istotnie zmieniony w porównaniu z programem z 2016 r. w wyniku:

- a) dokonywanej przez wójta, burmistrza albo prezydenta oceny aktualności i stopnia realizacji Programu,
- b) innych działań np. aktualizacji listy przedsięwzięć, wniosków wynikających z ewaluacji, zgłoszeń podmiotów zewnętrznych zainteresowanych ujęciem własnych projektów w ramach obszaru rewitalizacji, zmiany obszaru rewitalizacji.

W punkcie 3. za początkowy rok rozpoczęcia programu rewitalizacji należy przyjąć pierwszy rok obowiązywania uchwały rady gminy wprowadzającej ten program.

W punkcie 4. należy odpowiedzieć TAK w sytuacji, gdy program rewitalizacji (GPR/PR) był zgodny z Wytycznymi Ministra Rozwoju z dnia 2 sierpnia 2016 r. w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 i jest ujęty w wykazie programów rewitalizacji Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym (IZ RPO).

W punktach 5. i 6. odpowiedzi TAK należy udzielić w sytuacji, gdy w gminie trwały prace nad przygotowaniem GPR lub PR, w tym do wyznaczenia obszaru rewitalizacji. Za rozpoczęcie prac należy uznać moment pierwszych

efektów, np. powołanie zespołu, jednostki lub komórki zajmującej się sprawami rewitalizacji, podjęcie uchwały z tego zakresu itp.

Dział II. PARTYCYPACJA SPOŁECZNA

Wypełniają gminy realizujące działania z zakresu rewitalizacji oraz przygotowujące proces rewitalizacji.

Za proces konsultacji społecznych uznaje się zorganizowaną, określoną w czasie i podaną do publicznej wiadomości sekwencję wydarzeń, w których wszystkie zainteresowane strony (interesariusze, w tym mieszkańcy, przedsiębiorcy, właściciele nieruchomości, organy władzy publicznej, JST) mogą wyrazić swoje zdanie na określone tematy. Jeden proces może składać się z kilku form konsultacji społecznych.

W punkcie 1. należy podać liczbę procesów konsultacji społecznych dotyczących rewitalizacji, przeprowadzonych w danym okresie – przed uchwaleniem programu rewitalizacji, w trakcie jego realizacji oraz po zakończeniu programu. W przypadku, gdy proces konsultacji rozpoczął się w danym roku i zakończył w następnym, to proces należy zaliczyć do roku, w którym zakończono zbieranie uwag.

W punkcie 2. gminy, które posiadają uchwalony GPR powinny wykazać zbieranie uwag w formie papierowej lub elektronicznej oraz co najmniej dwie z pozostałych form konsultacji (zgodnie z art. 6 ust.4 ustawy o rewitalizacji).

W punkcie 3. należy podać łączną liczbę osób uczestniczących we wszystkich formach konsultacji społecznych, wśród nich interesariuszy, w tym mieszkańców, przedsiębiorców, właścicieli nieruchomości, przedstawicieli organów władzy publicznej, JST. Jeden uczestnik może brać udział w więcej niż jednej formie konsultacji. Każdy z przedstawicieli instytucji/ przedsiębiorstwa/ wspólnoty mieszkaniowej itp. liczony jest oddzielnie (np. w sytuacji gdy w danej formie konsultacji bierze udział 3 przedstawiciele powiatu doliczamy 3 uczestników konsultacji społecznych).

W punkcie 4. należy podać łączną liczbę zgłoszonych uwag ogółem, czyli uwag zebranych od mieszkańców w dowolnej formie. Dodatkowo należy wykazać liczbę uwag zebranych w trakcie zbierania uwag w formie papierowej lub elektronicznej (informacja dotyczy pozycji Dz.II. 2.1.), w tym liczbę uwag zgłoszonych wyłącznie w formie elektronicznej, a także liczbę uwag uwzględnionych w całości lub częściowo (dla GPR zgodnie z art. 6 ust. 1 i 7 ustawy o rewitalizacji).

W punkcie 5. należy podać informacje o **Komitetach Rewitalizacji**, powoływanych przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta zgodnie z art. 7 ustawy o rewitalizacji **lub innych organach**, powoływanych na podstawie innych niż ustawa o rewitalizacji aktów prawnych, które pełnią funkcję opiniodawczo-doradczą oraz stanowią forum współpracy interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji.

Pod pojęciem **organizacji pozarządowych lub podmiotów zrównanych z nimi w prawach** należy rozumieć: fundacje i stowarzyszenia, spółdzielnie socjalne, podmioty wyznaniowe.

Dział III. OBSZAR ZDEGRADOWANY

Wypełniają wszystkie gminy.

W punkcie 2. należy podać powierzchnię obszaru zdegradowanego na terenie gminy w hektarach ustanowioną na podstawie uchwały rady gminy lub wskazaną w dokumentach strategicznych uchwalonych przez radę gminy.

W punkcie 3. należy podać liczbę osób zamieszkałych na obszarze zdegradowanym wykazanym w punkcie 2. oraz wskazać technikę naliczenia liczby ludności, w wierszu:

- 3.2.1 gdy liczbę ludności ustalono jako sumę osób zameldowanych na pobyt stały,
- 3.2.2 gdy liczbę ludności ustalono jako sumę osób zameldowanych na pobyt stały i czasowy,
- 3.2.3 gdy wykorzystano inną technikę niż ta wskazana powyżej; należy ją krótko opisać.

W przypadku, jeśli na obszarze zdegradowanym nie ustalano liczby ludności proszę w punkcie 3.1 wpisać wartość „0”, a w treści punktu 3.2.3 podać informację: *nie ustalano liczby ludności*.

W punkcie 4. należy podać liczbę wydzielonych podobszarów dla terenu zdegradowanego (w przypadku GPR zgodnie z zapisami art. 9 ust. 2 ustawy o rewitalizacji, w pozostałych przypadkach stosując analogiczne podejście). Jeśli nie wydzielono podobszarów, należy wpisać wartość „1” (jako jeden obszar zdegradowany).

Punkt 5. odnosi się do pięciu obszarów interwencji zgodnie z podziałem zastosowanym w art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, tj.:

- społecznych (m.in.: bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niski poziom edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, demografia),
- gospodarczych (m.in.: niski stopień przedsiębiorczości, słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw),
- środowiskowych (m.in.: przekroczenie standardów jakości środowiska, obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska),
- przestrzenno-funkcjonalnych (m.in.: niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość, niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niski poziom obsługi komunikacyjnej, niedobór lub niska jakości terenów publicznych),
- technicznych (m.in.: degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, niesfunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Dział IV. OBSZAR REWITALIZACJI

Wypełniają gminy realizujące działania z zakresu rewitalizacji.

W punkcie 1. należy podać powierzchnię obszaru rewitalizacji na terenie gminy w hektarach wskazaną w dokumentach strategicznych uchwalonych przez radę gminy (np. w GPR, PR, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, strategia rozwoju gminy, itp.). W przypadku braku wyznaczonego obszaru rewitalizacji proszę wpisać wartość "0".

Podana w punkcie 1. powierzchnia rewitalizacji na terenie gminy powinna być równa sumie powierzchni wykazanych w wierszach od 4.1 do 4.11.

W punkcie 2. należy podać liczbę osób zamieszkałych na obszarze rewitalizacji wykazanym w punkcie 1., odpowiadającą jej liczbie ludności gminy ogółem (patrz także opis do Dz.III. 3.) oraz wykorzystaną metodologię.

W punkcie 3. należy podać liczbę wydzielonych podobszarów dla terenu rewitalizacji (w przypadku GPR zgodnie z zapisami art. 10 ust. 2 ustawy o rewitalizacji, w pozostałych przypadkach stosując analogiczne podejście). W przypadku, gdy nie wydzielono podobszarów, należy wpisać „1” (jako jeden obszar rewitalizacji).

W wierszach 4.1, 4.2 i 4.3 należy podać powierzchnię terenów mieszkaniowych łącznie z usługowymi i komunikacyjnymi zlokalizowanymi na obszarze rewitalizacji, na których wystąpiły negatywne zjawiska wymienione w art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji.

W wierszu 4.4 należy podać powierzchnię terenów popegeerowskich lub innych obszarów, na których wcześniej była prowadzona gospodarka rolna lub leśna spełniających wymogi art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji.

W wierszach 4.5-4.9 należy podać powierzchnię niezabudowanych terenów przemysłowych i innych spełniających wymogi art. 10 ust. 3 ustawy o rewitalizacji.

W wierszu 4.10 należy podać łączną powierzchnię terenów zieleni rozumianych jako tereny urządzone wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nimi związanymi, pokryte roślinnością, pełniące funkcje publiczne, w szczególności: parki, zieleńce, bulwary, promenady, ogrody botaniczne, zoologiczne, jordanowskie i zabytkowe, cmentarze, zgodnie z następującymi definicjami:

- **Parki spacerowo-wypoczynkowe** są to tereny zieleni z roślinnością wysoką i niską o powierzchni co najmniej 2 ha, urządzone i konserwowane z przeznaczeniem na cele wypoczynkowe ludności, wyposażone w drogi, aleje spacerowe, ławki, place zabaw itp. Do powierzchni parków należy wliczyć również wody znajdujące się na terenie tych obiektów (np. stawy),
- **Zieleńce** (bez kategorii „tereny zieleni osiedlowej”) są to tereny zieleni poniżej 2 ha, w których funkcji dominuje wypoczynek (np. występują alejki z ławkami, place zabaw itp.). Do tej kategorii obiektów należy zaliczyć również zieleń przy budynkach użyteczności publicznej (o ile udostępniona jest do użytku powszechnego), pomnikach itp. oraz bulwary i promenady. Zieleńce mogą tworzyć kompozycje zieleni niskiej (trawniki, kwietniki) oraz elementy nasadzeń drzew i krzewów. Do **powierzchni parków i zieleńców** należy

wliczyć: tereny sportów wodnych, otwartych kąpielisk, boisk, placów gier itp., o ile są dostępne do użytku powszechnego.

- **Cmentarze** – miejsca przeznaczone do pochówku zmarłych (ludzi bądź zwierząt) bez względu na stan prawny, właściciela/zarządcy terenu czy wielkość, o ile na ich powierzchni znajdują się tereny zieleni.

W wierszu 4.11 należy podać wszystkie inne powierzchnie terenów niezamieszkałych niewymienione w wierszach 4.1-4.10 (np. użytki rolne, lasy, nieużytki), na terenie których wystąpiły negatywne zjawiska wskazane w art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji.

Dział V. PRZEDSIĘWZIĘCIA REALIZOWANE Z ZAKRESU REWITALIZACJI

Wypełniają gminy realizujące działania z zakresu rewitalizacji.

Przez **przedsięwzięcie rewitalizacyjne** określono sformalizowaną i zdefiniowaną w GPR/PR/IDS formę aktywności podmiotów zaangażowanych w procesy rewitalizacji służącą realizacji celów rewitalizacji. Przedsięwzięcia realizowane mogą być przez gminę lub inny podmiot publiczny lub prywatny.

W punkcie 1. należy podać liczbę przedsięwzięć, które:

- **podpunkt a)** - przewidziano w obowiązującym GPR/PR/IDS na cały okres trwania programu,
- **podpunkt b)** – spośród tych ujętych w punkcie a) te, które były realizowane (rozpoczęte, w trakcie realizacji lub zakończone) w danym roku.

W wierszu 1.1 należy podać liczbę podstawowych i dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych skierowanych na eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk - dla GPR zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 5 lit. a) i b) ustawy o rewitalizacji, dla PR/IDS realizowanych na podstawie ustawy o samorządzie gminnym należy przyjąć te same kryteria, zliczając wszystkie przedsięwzięcia rewitalizacyjne, jakie zostały założone do wykonania.

W przypadku przedsięwzięć **dopuszczalnych** (art. 15 ust. 1 pkt 5 lit. b), dla których nie ma możliwości potraktowania ich jako zadań policzalnych, należy uwzględnić je jako **jedno przedsięwzięcie** (wartość w rubryce będzie wynosiła: suma przedsięwzięć podstawowych + 1 dopuszczalne).

W wierszach 1.2 -1.6 należy podać tylko liczbę podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w GPR lub PR lub IDS, tak aby suma punktów 1.2 do 1.6 dała ogólną liczbę podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych wykazanych w wierszu 1.1 (ewentualnie plus 1 przedsięwzięcie dopuszczalne). **Każde przedsięwzięcie należy uwzględnić tylko 1 raz** wpisując je w wybranym obszarze, który wskazuje na dominujący i bezpośredni obszar interwencji, nawet jeżeli efekty pośrednie podjętych działań będą widoczne w pozostałych obszarach.

Podział na kierunki działań (obszary interwencji) powinien być przeprowadzony zgodnie z zapisami art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji. Analogiczne podejście należy przyjąć na potrzeby podziału przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w PR sporządzonych na podstawie ustawy o samorządzie gminnym. W przypadku, gdy PR jest zgodny z *Wytycznymi ...*, należy podać liczbę projektów, o których mowa w Załączniku do wytycznych punkt 5. „Minimalna zawartość programu rewitalizacji”.

W punkcie 2. należy wykazać podmioty, które były odpowiedzialne za realizację przedsięwzięć z zakresu rewitalizacji (liderów zgłaszających przedsięwzięcie do programu) niezależnie od źródła ich finansowania.

Pojęcie „organizacje pozarządowe lub podmioty zrównane z nimi w prawach” patrz Dział II.5. niniejszych Wytycznych.

Dział VI. FINANSOWANIE PRZEDSIĘWZIĘĆ Z ZAKRESU REWITALIZACJI

Wypełniają gminy realizujące działania na podstawie samodzielnego programu rewitalizacji (GPR lub PR).

W punkcie 1. należy wykazać, ujęte w GPR/PR, **szacowane środki finansowe na realizację** przedsięwzięć z zakresu rewitalizacji według źródeł pochodzenia. W przypadku GPR łącznie wszystkie środki ujęte w programie rewitalizacji dla **przedsięwzięć podstawowych i dopuszczalnych** (art. 15 ust. 1 pkt 5 lit. a) i b) ustawy o rewitalizacji).

W punkcie 2. należy wykazać, ujęte w GPR/PR, szacowane środki finansowe na realizację przedsięwzięć podstawowych z zakresu rewitalizacji według obszarów interwencji odpowiadające danym z Działu V. 1.2-1.6.

W punkcie 3. należy wykazać środki finansowe **wydatkowane przez gminę** na przedsięwzięcia podstawowe, a także dopuszczalne (jeżeli są dla nich oszacowane koszty realizacji) ujęte w GPR/PR według źródeł pochodzenia, w tym finansowane ze środków pozyskanych ze źródeł zewnętrznych. Należy także uwzględnić dotacje przekazane innym podmiotom na realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

W wierszu 3.1.2 należy wykazać środki przekazane w formie dotacji podmiotom wskazanym w Dziale V. 2.3.2.

W punkcie 4. należy wykazać środki finansowe **wydatkowane z budżetu gminy** (niezależnie od źródła pochodzenia) na realizację przedsięwzięć **podstawowych** z zakresu rewitalizacji ujęte w GPR/PR według obszarów interwencji (zgodnie z danymi podanymi w Dziale V. 1.2-1.6), przy czym w kolumnie „skumulowana wartość od początku obowiązywania GPR/PR do 2016 r. włącznie” należy ująć wszystkie środki finansowe jakie zostały wydatkowane w ramach obowiązującego w 2017 r. GPR/PR od początku jego trwania do 2016 r. włącznie. W kolumnie dla 2017 r. należy podać wartość wydatkowanych środków tylko w 2017 r.

Dział VII. SPECJALNE STREFY REWITALIZACJI

Wypełniają gminy posiadające GPR uchwalony na podstawie ustawy o rewitalizacji.

W punkcie 1. należy podać rok uchwalenia przez radę gminy specjalnej strefy rewitalizacji na podstawie art. 25 ustawy o rewitalizacji na obszarze rewitalizacji lub podstrefach. W przypadku podjęcia oddzielnych uchwał ustanawiających strefę na poszczególnych podobszarach, każdorazowo należy podać rok wprowadzenia uchwały.

W punkcie 2. należy podać informację o planowanych działaniach w zakresie ustanowienia w 2018 roku specjalnych stref rewitalizacji na podstawie art. 25 ustawy o rewitalizacji.

W wierszach 3.1-3.6 należy wskazać uwzględnione przez gminę narzędzia specjalnych stref rewitalizacji spośród wymienionych w rozdziale 5. ustawy o rewitalizacji:

- **na etapie uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz powołania specjalnej strefy rewitalizacji:**
  - w wierszu 3.1. art. 11 ust. 5 pkt 2 oraz art. 30 ustawy o rewitalizacji, dotyczący zakazu wydawania decyzji o warunkach zabudowy dla wszystkich lub wybranych zmian sposobu zagospodarowania terenu,
  - w wierszu 3.2. art. 11 ust. 5 pkt 1 ustawy o rewitalizacji,
- **w przypadku powołania specjalnej strefy rewitalizacji:**
  - w wierszu 3.3 art. 27 ustawy o rewitalizacji,
  - w wierszu 3.4. art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. d) ustawy o podatkach i opłatach lokalnych w zakresie stawek podatku od nieruchomości od gruntów położonych na terenach, dla których miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową, usługową albo zabudowę o przeznaczeniu mieszanym obejmującym wyłącznie te rodzaje zabudowy, jeżeli od dnia wejścia w życie tego planu w odniesieniu do tych gruntów upłynął okres 4 lat, a w tym czasie nie zakończono budowy zgodnie z przepisami prawa budowlanego,
  - w wierszu 3.5. art. 35 ustawy o rewitalizacji,
  - w wierszu 3.6. inne narzędzie, wynikające np. z art. 28, 31, 33 ustawy o rewitalizacji.

Dział VIII. MIEJSCOWE PLANY REWITALIZACJI

Wypełniają gminy posiadające GPR uchwalony na podstawie ustawy o rewitalizacji.

W punkcie 1. należy podać liczbę obowiązujących MPR uchwalonych przez radę gminy zgodnie z art. 37f ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wraz z rokiem ich uchwalenia.

W punkcie 2. należy podać koszty sporządzenia MPR obowiązujących w roku sprawozdawczym poniesione w całym okresie ich sporządzania.

Punkt 3. dotyczy przedstawienia skutków finansowych uchwalenia MPR na podstawie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Należy podać:

- w wierszu 3.1 łączną wartość prognozowanych wpływów (dochodów) do budżetu gminy w złotych wykazaną w MPR obowiązujących w roku sprawozdawczym,
- w wierszu 3.2 łączną wartość prognozowanych wydatków (kosztów) z budżetu gminy w złotych wykazaną w MPR obowiązujących w roku sprawozdawczym,
- w wierszu 3.3 łączną wartość uzyskanych w ciągu roku do budżetu gminy wpływów (dochodów) w złotych,
- w wierszu 3.4 łączną wartość poniesionych w ciągu roku z budżetu gminy wydatków (kosztów) w złotych.

W wierszu 4.1 należy podać powierzchnię gminy objętą w danym roku obowiązującymi MPR. W wierszach 4.2-4.8 należy podać powierzchnię terenów wskazanych w MPR pod poszczególne kategorie użytkowania wyznaczone w części graficznej planów według granic obszarów „kolorów”. Powierzchnie należy podać zgodnie z odpowiednimi wartościami zapisanymi w MPR albo, jeżeli takich nie ma, należy przeprowadzić stosowne obliczenia lub oszacowania na podstawie części graficznej dokumentu. W przypadku, gdy w MPR dla niektórych terenów przewidziano więcej niż jedną funkcję, powierzchnię należy odpowiednio podzielić tak, aby całkowita suma w wierszach 4.2, 4.3, 4.4, 4.5-4.8 była zgodna z łączną powierzchnią MPR wykazaną w wierszu 4.1. **W wierszu 4.3.1** za usługi publiczne należy przyjąć w szczególności usługi administracji, oświaty, nauki, kultury i ochrony zdrowia.

W wierszach 5.1-5.6 należy wskazać, które z elementów wymienionych w art. 37g ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym określono (wykorzystano) w MPR. W wierszach 5.6 i 5.7 należy uwzględnić zapisy art. 37i ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W punktach 6. i 7. przez miejscowy plan rewitalizacji będący w trakcie sporządzania należy rozumieć podjęcie przez gminę czynności mających na celu sporządzenie i uchwalenie miejscowego planu rewitalizacji lub jego zmiany, rozpoczętych podjęciem przez radę gminy uchwały, o której mowa w art. 14 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i niezakończonych przez wejście w życie planu w sposób określony w art. 29 tej ustawy. **W punkcie 6.** należy podać liczbę projektów miejscowych planów rewitalizacji lub będących w trakcie zmian obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na miejscowy plan rewitalizacji. **W punkcie 7.** należy podać odpowiednią dla wiersza 6. powierzchnię gminy objętą projektami planów lub zmianą planów obowiązujących.

Dział IX. OCENA AKTUALNOŚCI PROGRAMÓW REWITALIZACJI

Wypełniają gminy posiadające GPR lub PR.

W punkcie 1. należy podać częstotliwość oceny aktualności programu rewitalizacji w gminie (przy czym minimalną wartością jest 1 – dla oceny dokonywanej w każdym kolejnym roku).

Dział X. MONITOROWANIE PROCESU REWITALIZACJI

Wypełniają gminy posiadające GPR lub PR.

Jeżeli liczba wskaźników statystycznych (np. liczba osób bezrobotnych, stopa bezrobocia, liczba interwencji policji i in.) wykorzystanych na potrzeby delimitacji obszarów zdegradowanych różniła się od liczby wskaźników na potrzeby delimitacji obszarów rewitalizacji – proszę podać wyższą wartość. W przypadku niekorzystania w gminie ze wskaźników z danego aspektu, należy wpisać wartość „0” (zero).

W wierszach 1.2-1.6 każdy wskaźnik należy przyporządkować tylko do jednej z wyżej wymienionych grup i wykazać tylko jeden raz. **Jeśli gmina zastosowała inny podział wskaźników w swoim programie, np. wskaźniki dotyczące bezrobocia umieściła wśród gospodarczych, to przy wypełnianiu formularza należy je zaliczyć do obszaru zgodnego z art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji. Wskaźniki z zakresu bezrobocia należy uwzględnić w obszarze społecznym.**

Poprzez użycie zmiennej należy rozumieć zarówno skorzystanie z niej **bezpośrednio, jak i w ramach wskaźnika** złożonego z kilku zmiennych (np. zmienna „liczba osób w wieku poprodukcyjnym” użyta w ramach wskaźnika „odsetek osób w wieku poprodukcyjnym” lub zmienna „powierzchnia dróg, placów i bulwarów z ograniczonym ruchem samochodowym w m²” wykorzystana w ramach wskaźnika „udział powierzchni dróg, placów i bulwarów z ograniczonym ruchem samochodowym”).

Załącznik 1.

Zalecana metodologia naliczenia wskaźników

PRZEWODNIK Z WYTICZNYMI DO USTALENIA WARTOŚCI WSKAŹNIKÓW (ZMIENNYCH) DLA OBSZARU REWITALIZACJI W GMINIE

Numer wiersza	Zalecana metoda naliczania danych dla obszaru rewitalizacji	Sugerowane źródło danych	
2.1. SPOŁECZNY			
2.1.1	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych (stan w dniu 31 XII)	Zmienna dotyczy liczby bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowym urzędzie pracy według stanu w dniu 31 grudnia i zamieszkujących obszar rewitalizacji	Powiatowy Urząd Pracy
2.1.2	Liczba zarejestrowanych długotrwale bezrobotnych (stan w dniu 31 XII)	Liczba zarejestrowanych długotrwale bezrobotnych, tj. osoby bezrobotne poszukujące pracy przez okres 12 miesięcy lub dłużej	Powiatowy Urząd Pracy
2.1.3	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym (stan w dniu 31 XII)	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych, którzy w powiatowym urzędzie pracy określili swój poziom wykształcenia jako gimnazjalny, podstawowy, niepełny podstawowy lub brak wykształcenia.	Powiatowy Urząd Pracy
2.1.4	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej (w ciągu roku)	Liczba osób, które korzystały z pieniężnych lub niepieniężnych świadczeń pomocy społecznej organizowanej przez gminę. Należy wziąć pod uwagę wszystkie osoby korzystające z pomocy, niezależnie czy korzystanie to trwało cały rok kalendarzowy, czy tylko jego część.	zasoby własne gminy
2.1.5	Liczba stwierdzonych przestępstw przeciwko rodzinie i opiece (w ciągu roku)	Liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece stwierdzonych zarejestrowanych przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych. Przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece są to przestępstwa zgodnie z Rozdziałem XXVI (art. 206 do 211a) Kodeksu karnego.	dane Policji
2.1.6	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym (stan w dniu 31 XII)	Liczba kobiet w wieku 60 lat i więcej oraz liczby mężczyzn w wieku 65 lat i więcej, według stanu w dniu 31 grudnia.	zasoby własne gminy
2.1.7	Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym (stan w dniu 31 XII)	Liczba osób w wieku 17 lat i mniej, według stanu w dniu 31 grudnia.	zasoby własne gminy
2.1.8	Frekwencja w wyborach samorządowych w 2014 r. (udział procentowy)	Zmienna dotyczy frekwencji wyłącznie w wyborach do rad gmin i miast na prawach powiatu, które odbyły się 16 listopada 2014 roku.	Państwowa Komisja Wyborcza
2.1.9	Liczba czytelników bibliotek publicznych prowadzonych przez gminę lub miasto na prawach powiatu (w ciągu roku)	Liczba czytelników bibliotek publicznych podległych gminie lub miastu na prawach powiatu w ciągu roku. Za czytelnika uznawany jest użytkownik zarejestrowany w danej bibliotece, który wypożyczył na zewnątrz co najmniej jedną pozycję w ciągu roku.	zasoby własne gminy
2.2. GOSPODARCZY			
2.2.1	Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON (stan w dniu 31 XII)	Zmienna dotyczy liczby podmiotów gospodarki narodowej (bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie), które były wpisane do rejestru REGON.	rejestr REGON
2.2.2	Liczba podmiotów gospodarki narodowej wyrejestrowanych z rejestru REGON (w ciągu roku)	Zmienna dotyczy liczby podmiotów gospodarki narodowej (bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie), które zostały wyrejestrowane z rejestru REGON w ciągu roku.	rejestr REGON

2.2.3	Dochody gminy z tytułu podatku od nieruchomości w zł (w ciągu roku)	Zmienna dotyczy dochodów, które gmina uzyskała w ciągu roku z tytułu podatku od nieruchomości, określonego w ustawie o podatkach i opłatach lokalnych.	zasoby gminy	własne
2.2.4	Dochody gminy z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych – PIT w zł (w ciągu roku)	Zmienna dotyczy dochodów, które gmina uzyskała w ciągu roku z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT).	zasoby gminy	własne
2.3. ŚRODOWISKOWY				
2.3.1	Powierzchnia nielegalnych wysypisk śmieci w m ² (stan w dniu 31 XII)	Zmienna dotyczy nielegalnych wysypisk, tj. miejsc nieprzeznaczonych do składowania odpadów, na których porzucane są odpady komunalne.	zasoby gminy	własne
2.3.2	Powierzchnia terenów zieleni urządzonej w ha (stan w dniu 31 XII)	Zmienna dotyczy terenów niezdegradowanych parków spacerowo-wypoczynkowych, zieleńców i cmentarzy. Tereny, które były zdegradowane, należy uwzględnić w zmiennej dopiero po zakończeniu działań rewitalizacyjnych.	zasoby gminy	własne
2.3.3	Bilans posadzonych i wyciętych drzew (w ciągu roku)	Zmienna dotyczy różnicy pomiędzy liczbą nasadzeń i ubytków drzew. Gminy wykazują liczbę drzew usuniętych na skutek realizacji inwestycji budowlanych, remontów i modernizacji dróg, działań służących utrzymaniu i konserwacji zieleni (egzemplarze obumarłe, nierokujące szans na przeżycie itd.), działań prowadzonych w ramach ochrony ludności i mienia oraz liczbę drzew utraconych na skutek nawałnic, pożarów itp. Należy uwzględnić liczbę wszystkich ubytków, które doprowadziły do zubożenia w ciągu roku terenów zieleni należących do gminy, bez względu na to, czy usunięcie drzew wymagało zezwolenia, a także należy uwzględnić ubytki z terenów zieleni innych niż te należące do gminy, gdzie usunięcie drzew wymagało zezwolenia. Zieleńce, bulwary i promenady zaliczamy do terenów zieleni, jeśli powierzchni biologicznie czynnej jest więcej niż powierzchni utwardzonej (chodników, alejek).	zasoby gminy	własne
2.4. PRZESTRZENNO-FUNKcjONALNYCH				
2.4.1	Liczba ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej (stan w dniu 31 XII)	Dane o ludności korzystającej z kanalizacji, zamieszkałej w budynkach mieszkalnych podłączonych do sieci oraz korzystającej z kanalizacji przez wpusty kanalizacyjne.	zasoby gminy	własne
2.4.2	Długość infrastruktury rowerowej w km (stan w dniu 31 XII)	Łączna długość dróg dla rowerów (oddzielonych, jak i przylegających do chodników) i pasów rowerowych (łącznie z pasami rowerowymi o kierunku ruchu przeciwnym do ogólnego, tj. kontrapasami).	zasoby gminy	własne
2.4.3	Powierzchnia dróg, placów i bulwarów przeznaczonych dla ruchu pieszego w m ² (stan w dniu 31 XII)	Łączna powierzchnia dostępnych publicznie odcinków dróg, placów i bulwarów (w tym promenad) przeznaczonych wyłącznie dla ruchu pieszego lub powierzchni, gdzie inni uczestnicy ruchu mają obowiązek ustępować miejsca pieszym (np. strefy zamieszkania). Odcinki dróg należy zaliczyć wyłącznie wtedy, gdy ruch pieszy jest dozwolony na całej szerokości przeznaczonej dla ruchu pieszego i pojazdów (np. deptaki, woonerfy). Jeśli tylko część placu lub bulwaru (w tym promenad) jest przeznaczona dla ruchu pieszego, to należy wliczyć wyłącznie tę część placu lub bulwaru. Place, bulwary i promenady zaliczamy do powierzchni przeznaczonych dla ruchu pieszego, jeśli powierzchni utwardzonej (chodników, alejek) jest więcej niż powierzchni biologicznie czynnej.	zasoby gminy	własne
2.4.4	Liczba miejsc w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku przedszkolnym (3-5 lat) (stan w dniu 30 IX)	Zmienna dotyczy liczby miejsc zadeklarowanych w arkuszach organizacyjnych placówek wychowania przedszkolnego, niezależnie od ich rodzaju (przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego, punkty przedszkolne) i własności (publiczne, prywatne).	zasoby gminy	własne
2.5. TECHNICZNY				

2.5.1	Liczba mieszkań w zasobach komunalnych (stan w dniu 31 XII)	Zmienna dotyczy liczby mieszkań: a) stanowiących własność gminy lub powiatu (lokalnej wspólnoty samorządowej); b) będące własnością gminy, ale znajdujące się w budynkach stanowiących nieruchomości wspólne, tj. mieszkania, które służą zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych ogółu mieszkańców gminy; c) mieszkania przekazane gminie, ale pozostające w dyspozycji jednostek użyteczności publicznej, takich jak: zakłady opieki zdrowotnej, ośrodki pomocy społecznej, jednostki systemu oświaty, nauki, instytucje kultury, służące głównie zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych pracowników tych jednostek.	zasoby własne gminy
2.5.2	Liczba mieszkań w zasobach komunalnych wyposażonych w łazienkę (stan w dniu 31 XII)	Za mieszkanie wyposażone w łazienkę należy rozumieć pomieszczenie, w którym zainstalowana jest wanna lub prysznic, bądź oba te urządzenia oraz urządzenia odprowadzające ścieki do sieci kanalizacyjnej lub do urządzeń lokalnych (zbiorniki bezodpływowe, przydomowe oczyszczalnie ścieków).	zasoby własne gminy
2.5.3	Liczba mieszkań w budynkach komunalnych wymagających remontu (stan w dniu 31 XII)	Zmienna dotyczy liczby wszystkich mieszkań znajdujących się w budynkach komunalnych, które wymagają remontu.	zasoby własne gminy
2.5.4	Liczba lokali socjalnych w zasobie komunalnym (stan w dniu 31 XII)	Należy wykazać wszystkie lokale socjalne będące w zasobie gminy (zakwalifikowane do tej kategorii zgodnie z ustawą z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz.U. z 2014 r. poz. 150, z późn.zm.; tekst jednolity Dz.U. z 2016 r. poz. 1610). Przez lokal socjalny należy rozumieć lokal nadający się do zamieszkania ze względu na wyposażenie i stan techniczny, którego powierzchnia pokoi przypadająca na członka gospodarstwa domowego najemcy nie może być mniejsza niż 5 m ² , a w przypadku jednoosobowego gospodarstwa domowego 10 m ² , przy czym lokal ten może być o obniżonym standardzie. Przyznawany jest na czas określony a czynsz za ten lokal nie może przekraczać połowy stawki najniższego czynszu obowiązującego w gminnym zasobie mieszkaniowym.	zasoby własne gminy
2.5.5	Liczba mieszkań ocieplonych (w ciągu roku)	Należy wykazać te mieszkania, które mają ocieploną zewnętrzną ścianę.	zasoby własne gminy
2.5.6	Liczba zabytków nieruchomych znajdujących się w rejestrze zabytków wykazujących umiarkowanie silne lub silne objawy zniszczenia	Zgodnie z art. 8 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. 2003 nr 162 poz. 1568) rejestr zabytków prowadzi wojewódzki konserwator zabytków. Stan techniczny zgodnie z normą PN-EN 16096:2013-02E jest podawany w 4-stopniowej skali: brak objawów zniszczenia; słabe objawy zniszczenia; umiarkowanie silne objawy zniszczenia; silne objawy zniszczenia. Należy uwzględnić liczbę zabytków z księgi A, których stan techniczny wykazuje umiarkowanie silne lub silne objawy zniszczenia.	zasoby własne gminy